

- BIJNAMEN -

Jan, jongste van "dei van 't Poaterke" (Wybouw) heeft de eer en vooral het genoegen deze, nog maagdelijke rubriek van de Machala-site, te mogen voorzien van een eerste bijdrage. Hopelijk niet de laatste : hierbij doe ik al dadelijk een beroep op hopelijk vele navolgers, zowel voor aan - en opmerkingen, aanvullingen en vooral veel volgende afleveringen. Want vroeger had bijna iedereen een bijnaam, zodus.....

De eerste, die bij mij opkwam (terug kwam) was "PIE VLAM" kolenboer, J. Roelandsstraat (recht tegenover nieuwe flats). Heeft nog kolen uitgevoerd met paard en kar. Nam de zakken kolen van 50 kg op zijn rug en schouders, soms "eikes of briketten" (samengeperst kolenstof) afkippen in de keldergaten van 't Gehucht en elders. Het was een dikke mens en gewoonlijk was zijn gezicht helemaal zwart en in de zomer liep het (zwart) zweet, in straaltjes, van zijn gezicht. Hij had dan nog "een brilletje" op. Ge ziet ongeveer het beeld, dat mij, als kleine jongen, van hem bijgebleven is !

Schuin tegenover "Pie Vlam" had "Lein de Schilder" (zo noemde wij ze), maar 't was natuurlijk "Lein v/d Schilder", een winkeltje van verf en drogisterij : veel "en vrac" met schepke, per gewicht. Zij had een zoon "Toine", die nog lang in de "Kongo" gezeten heeft.

Op den hoek met de Hansoulstraat (vroeger Hoogstraat genoemd) had ge "Stine Condé of Stine van de Congo". Ook zo'n winkeltje, dat proppensvol stak, en waar wij, als klein gasten, zomaar eens konden binnen springen voor een snoepje of "ne zuren bol". Zij had al van die, automaten is veel gezegd, doorschijnend bakje vol met bollen : cent in steken en dan aan handle draaien : als ge ongeluk had, kwam er niets uit en was je uw cent kwijt, ofwel bij "Stine" gaan reklameren !

Boven in de J.Roelandsstraat (en/of Toekomststraat) had ge "çois Vioul" (Boogmans, denk ik). De man had een been verloren : hoe dat voorgevallen was, heeft niemand ooit zeker geweten. In de oorlog ? Onder de trein ? Wie zal het zeggen : misschien een andere ijverige lezer van deze site ? Soit, die "çois vioul" reed altijd met de fiets. Hij had nl. ne "pion fixe", zodanig dat hij met één been gemakkelijk kon fietsen.

In de Diegemstraat (hoek met De Blockstraat) woonde "den douaneer" (De Meyer - Vader van Astridje o.a.). Hij was douanier op "Het Vleegplaan" en iedere dag trok hij op met zijn fiets en zijn boterhammekes.

Wat lager in de straat : het Café (nu coiffeuse) (heb ik niet helemaal correct vernoemd in mijn recente anecdote op deze site) "Bij Nante Karaat". René van Madammeke 65 zal zich dat nog goed herinneren.

Boven in de Diegemstraat, nr 76 nl.; dat huis was van "Alice van Pieterke", echtgenote van "Valère de Suisse" (reeds uitvoerig en historisch uiteengezet door Fee Cornand en Dirk Deroover in Machala nr 3 van juni 2005 - eveneens te consulteren door al de leden, op website Machala, natuurlijk). Zij was ook "stoeltjeszetster" in de kerk.

Van Alice gesproken : eveneens stoeltjeszetster was "Treske van Finne Bitter" (Echtgenote Durieux). In die tijd betaalde men nog "stoeltjesgeld" in de kerk, en o.a. was Treske een trouwe dienstster in de kerk.

Beneden in de Diegemstraat, aan uw linkerkant, had ge de boerderij van "Jan Palak" : Ouders van Pierre Van Doren, die zijn jeugd daar beleefd heeft. Er waren nog geen garages ; er stonden zelfs geen huizen aan de linkerkant in de bergaf : dat was gewoon veld, koeien en paarden (toch minstens twee, denk ik.) Alles werd vervoerd met paard en kar. Daar zijn we, als kind, ook dikwijls melk gaan halen.

Beneden in de H. Brounsstraat, was een electricien : "Thuure den electricien" (Herbots). Dat was de stielman van den huize : daar mocht ge gaan met wat ge wou : hij repareerde dat allemaal, maar.....ge moest hem zijne tijd gunnen. Was de radio kapot (Grundig, Blaupunkt of Sierra : n'importe) Thuure vond dat, plaatste daar een ander lamp in en de radio "marcheerde" terug.

Op de vroegere Kapelleplaats (samenkomst van Oud Strijdersstraat, H.Brounsstraat en Melkstraat) (blijft nu niets meer van over) had ge een soort centrale van de elektriek en de concierge daarvan was : "De Chef de Réseau" , zo werd hij genoemd bij ons thuis. Die is dikwijls aan huis moeten komen, als de "plomb général" gesprongen was, maar hij deed dat met veel goede wil. En dat gebeurde regelmatig, want mijn vader vond niet beter dan de gesprongen zekeringen (in bakeliet) te omwinden met ijzerendraad, altijd maar dikker en dikker, met het gevolg dat de "plomb général" eraan ging. Maar.....dan was er de "Chef de Réseau". Die is dikwijls in de weer geweest voor ons groot kroost. De beste herinneringen aan die mens !

Waar wij, reeds getrouwd, nog gewoond hebben : Turcksinstraat, in de bocht was (en het schoon huis staat er nu nog) de boerderij van Jef van "Pit Saf" (Van Lankveld)

Maar hier gaat het over zijn nog vroegere residentie in de Woluwestraat. De familienaam zegt het al precies "lankveld" groot veld misschien ? Hoeveel hectoliter melk wij daar niet weggehaald hebben, maar met een kruikje (met deksel) van max. 2 l met nekeer. Een geluk dat er een deksel op was, anders hadden we niet veel melk meer over gehad, als we thuis kwamen. Van Marieke kregen we al iets toegestopt, als kind.

Aan de achterkant (woluwelaan was nog geen sprake van) liep zijn eigendom (veld en weide) tot voorbij het "Rattenkasteel". Daar was ook een boomgaard, waar wij al eens durfden een appel of peer gaan pikken, zolang Theo met zijn schapen en vooralzijn hond maar niet in de geburen was, want dan was lopen het devies.....

Schuin tegenover het Gemeenteschool, was een café (ik weet de naam niet meer) maar de cafébaas was "Floenk" en tegelijk bouwaannemer (Clerens). Zijn dochter (of kleindochter al) houdt de winkel "Bij De Krak" : nog ne coureur geweest, vandaar de naam waarschijnlijk.

Op de hoek van de De Blockstraat en H. Brounsstraat (tot voor kort Argenta) : de likeurenwinkel "Bij Susse Likeur". Heb onlangs één van de dochters tegengekomen : (is nu een mens van een zekere leeftijd al) Die mensen, waar ge mee opgegroeid bent, die herkennen u, zelfs na bijna een heel leven. Eén van de jongste dochters Monique is van mijne leeftijd en het is misschien dertig, veertig jaar geleden dat ik haar nog ontmoet heb.....

Ene die ik zeker niet mag vergeten is "Radio Bona" met zijn camionnette en 2 luidsprekers er boven op. Als er ergens in Machelen of Diegem iets te doen was, kwam hij dat "rondbazuinen" : "Zaterdag aanstaande, komt allen naar het bal van de Fanfare in Zaal Thalia in de Dorpstraat." "Inkom gratis." En zo reed hij van straat naar straat. Er was niemand die kon zeggen dat ze het niet wisten. Radio Bona zorgde voor de reclame met alle details erbij.

Bij "Mee Loikke" tenslotte konden we 's zondags, zowel als in de week, terecht voor een snoepje en/of een bol uit de grote bokaal. Ook 's zondags, na " 't Lof", of na de "Chiro", sprongen we soms ook eens binnen bij "Blockes" voor "een sjiek". (als we al zolang konden wachten).

Hier stop ik voorlopig, maar met de hoop (zoals ik al vermeldde in 't begin) dat velen mij zullen navolgen, vervolledigen, aanvullen en/of verbeteren. Ik zie er al naar uit.

28 februari 2006
Jan Wybouw.